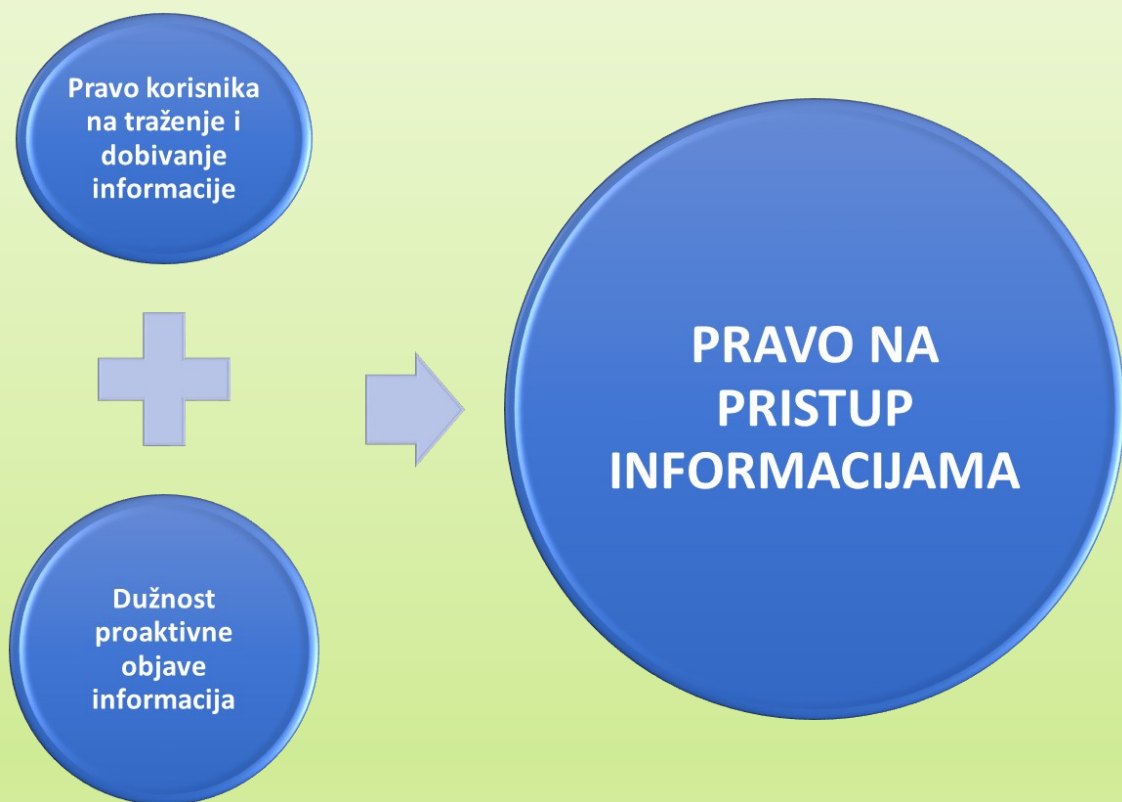

SUDSKA PRAKSA VUSRH

Priredila: Senka Orlić-Zaninović, sutkinja Visokog upravnog suda Republike Hrvatske

OBUHVAT

Sieć Obywatelska Watchdog protiv Poljske

ESLJP-Broj dokumenta: 10103/20 iz 2023.

- ▶ U kontekstu medijskih špekulacija o navodnim susretima predsjednika i potpredsjednika suda s ministrom o čijem je statusu u kaznenom postupku odlučivao Ustavni sud, jedna nevladina organizacija je u srpnju 2017. zatražila da joj Ustavni sud da pristup dnevniku sastanaka predsjednika i potpredsjednika suda te evidenciju o osobama koje su ulazile u zgradu suda od 1. siječnja 2017. Ustavni sud odbio je pristup traženim informacijama uz obrazloženje da dnevnik sastanaka nije službeni dokument i da ne predstavlja javnu informaciju prema zakonu, a i da ne vodi evidenciju osoba koje ulaze i izlaze iz njegovih prostorija.

U sudskom postupku Vrhovni upravni sud ocijenio je da po ustaljenoj sudskoj praksi dnevnik sastanaka predstavlja interni dokument koji se ne može okarakterizirati kao "javni" jer se ne odnosi na javnu sferu aktivnosti Ustavnog suda zbog čega nije podložan objavljivanju. Dodatno, u domaćem pravu ne postoji obveza vođenja dnevnika sastanaka ili vođenja evidencije o osobama koje ulaze i izlaze iz javnih zgrada.

Pozivom na članak 10. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (u nastavku teksta: Konvencija) koji jamči pravo na slobodu izražavanja, podnositeljica je u zahtjevu Europskom sudu za ljudska prava (u nastavku teksta: ESLJP) prigovorila da joj je uskraćen pristup informacijama koje je tražila od Ustavnog suda.

Ocjenjujući primjenjivost članka 10. Konvencije *ratione materiae*, ESLJP je pozivom na stajališta iz presude Velikog vijeća Magyar Helsinki Bizottság protiv Mađarske, (presuda od 8. studenog 2016., zahtjev br. 18030/11), ponovio da članak 10. ne daje pojedincu pravo pristupa informacijama u posjedu tijela javne vlasti niti obvezuje javnu vlast da mu takve informacije dostavi. Međutim, takvo pravo pojedinca ili obveza vlasti mogu nastati kad je pristup informacijama ključan za ostvarivanje prava pojedinca na slobodu izražavanja, posebno slobode primanja i prenošenja informacija.

Ocjena Suda ESLJP

- ▶ Ocjena ima li pojedinac pravo pristupa informacijama u posjedu javne vlasti ovisi o svrsi zahtjeva za pristup informacijama, prirodi traženih informacija, ulozi podnositelja zahtjeva i o tome jesu li informacije spremne i dostupne.
- Ti su kriteriji u načelu kumulativni (vidi predmet ESLJP-a Saure protiv Njemačke, br. 6106/16, § 34., odluka od 19. listopada 2021.).
- ▶ Okolnost jesu li informacije spremne i dostupne važan je kriterij u ukupnoj procjeni može li se odbijanje davanja informacija smatrati "miješanjem" u slobodu "primanja i prenošenja informacija", zaštićenu člankom 10. Konvencije.
- ▶ Što se tiče dnevnika sastanaka predsjednika i potpredsjednika Ustavnog suda, ESLJP je utvrdio da su u okolnostima konkretnog slučaja tražene informacije bile potrebne podnositeljici za ostvarivanje njezinog prava na slobodu izražavanja. Nadalje, prema ocjeni ESLJP-a, tražene informacije bile su u javnom interesu, posebice uzimajući u obzir politički kontekst slučaja i javnu raspravu o nepristranosti Ustavnog suda.

USTAVNI SUD RH

- ▶ Podnositelj je novinar lokalnih dnevnih novina, koji je tražio da mu sud, radi njezine objave u cijelosti, dostavi presliku nepravomoćne presude donesene u kaznenom postupku koji se pred tim sudom vodio protiv bivšeg gradonačelnika i gradskog vijećnika u grada u kojem se objavljuje dnevni list. Zahtjev je odbijen jer da bi objavljivanje presude onemogućilo učinkovito, neovisno i nepristrano vođenje postupka te zbog toga što je riječ o nepravomoćnoj presudi čije bi objavljivanje moglo ozbiljno narušiti proces njezine izrade. Povjerenik za informiranje odbio je žalbu podnositelja, navodeći da bi bilo nespojivo s učinkovitim i neovisnim vođenjem postupka ako bi se nepravomoćna odluka mogla javno iznositi u medijima, jer bi javnost bila upoznata ne samo s izrekom presude, već i s obrazloženjem u kojem bi bili svi dokazi koje je prvostupanjski sud utvrđivao te da bi se dovela u pitanje presumpcija nevinosti zajamčena člankom 28. Ustava. Pozivom na članak 15. stavak 3. Zakona o pravu na pristup informacijama, Povjerenik je ocijenio da postoji potreba zaštite prava na ograničenje jer se omogućavanjem pristupa sudskoj odluci ne može otkloniti mogućnost utjecaja na učinkovito vođenje postupka koji je u tijeku. Visoki upravni sud odbio je podnositeljevu tužbu navodeći da su ispunjeni uvjeti propisani člankom 15. stavcima 2., 3. i 4. u vezi s člankom 16. stavkom 1. Zakona o pravu na pristup informacijama, jer se zahtjev odnosi na dostavu preslike nepravomoćne presude pa bi, u situaciji u kojoj je žalbeni postupak u tijeku, objava presude mogla onemogućiti učinkovito i nepristrano suđenje zbog pritiska javnosti.
- ▶ Kriteriji za ocjenu je li tražena informacija ili više njih ključna za ostvarivanje prava na pristup informacijama jesu svrha zahtjeva za pristup informaciji, priroda tražene informacije, uloga podnositelja zahtjeva i spremnost i dostupnost informacije.
- ▶ Ustavni sud ocijenio je da je odbijanje zahtjeva podnositelja predstavljalo miješanje u njegovo pravo na pristup informacijama iz članka 38. stavku 4. Ustava. Ustavni sud prihvatio je legitimni cilj razvidan iz argumentacije obrazloženja kojim je podnositeljev zahtjev odbijen te utvrdio da je miješanje bilo zakonito jer se temeljilo na relevantnim zakonskim odredbama.
- ▶ Ocjenjujući je li miješanje bilo “nužno u slobodnom i demokratskom društvu, Ustavni sud naglasio je da je pravo na pristup informacijama nije apsolutno pravo. Je li tražena informacija ili više njih ključna za ostvarivanje toga prava, Ustavni sud primijenio je test četiriju kumulativnih kriterija koji je utvrđen u predmetu Magyar Helsinki Bizottság protiv Mađarske ([Vv], br. 18030/11, presuda od 8. studenoga 2016.), a to su: svrha zahtjeva za pristup informaciji, priroda tražene informacije, uloga podnositelja zahtjeva i spremnost i dostupnost informacije.
- ▶ Primjenjujući te kriterije, Ustavni sud utvrdio je da je zahtjev za dostavu nepravomoćne presude, kojim je cilj bio omogućiti pristup informacijama o kaznenom postupku protiv pojedinaca koji su obnašali funkcije pri gradskoj vlasti, ispunjavao kriterij javnog interesa. Podnositelj je na taj način htio kao novinar doprinijeti javnoj raspravi o pitanjima od javnog interesa. Međutim, tijela i sudovi koji su odlučivali o zahtjevu nisu dali dostatni i relevantni razlog za nužnost miješanja u podnositeljevo pravo na pristup informacijama.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE U PREDMETIMA BROJ: U-III-7017/2021 i U-III-7026/2021 OD 5. OŽUJKA 2024.

- ▶ Podnositelj je 16. veljače 2021. Vrhovnom sudu podnio zahtjev za ponovnu uporabu informacija tražeći uvid i ponovnu uporabu cjelokupne sudske prakse Vrhovnog suda i svih drugih sudova kojom Vrhovni sud raspolaže u komercijalne svrhe, sve u sklopu Intranet-SupraNova baze sudske prakse.
- ▶ Službenik za informiranje odbio je zahtjev podnositelja uz sljedeće obrazloženje: pravo na pristup sustavu Intranet - SupraNova ovlašteni korisnici ne ostvaruju temeljem ZPPI-a, već za potrebe obavljanja poslova u sudovima, prvenstveno izrada sudskih odluka.

POVJERENIK i VUSRH

- ▶ zahtjev za **ponovnu uporabu informacija** se odnosi na zaštićeni dio baze podataka, jer su odluke dostupne na Portalu sudske prakse i ustupljene pod Otvorenom dozvolom.
- ▶ odredbom članka 27. stavka 2. ZPPI-a propisano da u svrhu ponovne uporabe tijela javne vlasti nemaju obvezu informaciju izraditi, prilagođavati ili izdvajati dijelove informacija ako to zahtijeva nerazmjeran utrošak vremena ili sredstava, niti se od tijela javne vlasti može očekivati da nastavi ažurirati, nadograđivati i pohranjivati informacije u svrhu ponovne uporabe.
- ▶ Velik broj neanomiziranih odluka koje se anomiziraju ručno.

- ▶ VUSRH potvrdio stajalište Povjerenika

USTAVNI SUD RH

- ▶ Podnositelj u ustavnoj tužbi ističe da mu je odbijanjem zahtjeva za uvid i uporabu cjelokupne baze Vrhovnog suda povrijeđeno pravo na pristup informacijama iz članka 38. stavka 4. Ustava, jer se presude izriču javno te se javnost može isključiti samo iz određenih razloga.
- ▶ Smatra povrijeđenim i pravo na pristup sudu jer "da bi bilo koja stranka podnijela zahtjev za dopuštenje revizije pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske od 1. rujna 2019. g. potrebno je da dokaže da je u odluci koja se pobija odstupljeno od prakse Vrhovnog suda RH ili postoji nejednakost prakse županijskih sudova". Nadalje, navodi da "ako bilo tko želi dokazati odstupanje od prakse Vrhovnog suda Republike Hrvatske ili neujednačenost prakse županijskih sudova, mora nužno imati mogućnost pregleda cjelokupne prakse".
- Ustavna tužba se odbija. Nadležna tijela i VUSRH su dali dostatne argumente za svoje odluke- **značaj obrazloženja**

ZADAĆA TIJELA JAVNE VLASTI U PROCJENI JAVNOG INTERESA

- ▶ utvrditi da li bi u konkretnom slučaju omogućavanje pristupa informacija doprinijelo javnom interesu u smislu ostvarivanja temeljnih vrijednosti društvenog poretka i specifičnih načela funkcioniranja tijela javne vlasti, kao što su: dobro upravljanje, zakonitost, odgovornost, integritet, učinkovitost, efikasnost, dobro financijsko upravljanje i odgovorno raspolaganje javnim sredstvima, jednakost, i sl. ili informacija doprinosi razumijevanju javne rasprave o nekom pitanju ili razumijevanju posljedica odluka tijela javne vlasti, odgovornosti tijela javne vlasti u obavljanju njegovih funkcija, odgovornosti u raspolaganju javnim sredstvima, javnoj sigurnosti, zdravlju ili zaštiti okoliša.
- ▶ Pri ocjeni javnog interesa, tijelo javne vlasti mora uzeti u obzir svrhu i cilj Zakona o pravu na pristup informacijama (omogućavanje i osiguravanje ostvarivanja Ustavom zajamčenog prava na pristup informacijama).

Praksa VUSRH- statistika

Od 01.01.2024. - 31.12.2024. zaprimili smo 66 predmeta

Od 01.01.2024. - 31.12.2024. riješeno je 55 predmeta od toga:

Presuda - odbijeno 36

Presuda - usvojeno 2

Rješenje - obustava postupka 12

Rješenje - odbačeno 5

Od 01.01.2025. - 19.09.2025. zaprimili smo 52 predmeta

Od 01.01.2025. - 19.09.2025. riješen je 71 predmet, od toga:

Presuda - odbijeno 56

Presuda - usvojeno 8

Rješenje - obustava postupka 4

Rješenje - odbačeno 3

PRAKSA VUSRH

UsII-71/2025-6- lipanj 2025.

- ▶ Odbijen je zahtjev tužitelja za pristup informacijama kojim je tražio presliku prve presude vijeća u predmetu Rev-453/22, koja je proslijeđena službi evidencije, te presliku cjelokupne korespondencije između vijeća i suca evidentičara.
- ▶ Povjerenik je žalbu odbio uz obrazloženje da u konkretnom slučaju ima mjesta primjeni odredbe članka 15. stavka 4. točka 2. ZPPI-a jer je tom odredbom predviđen poseban tretman dokumenata koji nastaju u internoj pripremi ili razmatranju nekog pitanja odnosno u procesu donošenja odluka, kako bi tijela javne vlasti mogla zaštititi svoje interne konzultacije i vijećanja tamo gdje je to potrebno kako bi očuvale sposobnost obavljanja svojeg posla.
- ▶ Po ocjeni ovog Suda pristup takvoj internoj komunikaciji, koja je dio preliminarnih konzultacija i usuglašavanja pravnih stajališta je ograničen, s obzirom na prirodu te komunikacije koja se sastoji u razmjeni stavova i mišljenja, kao i na postupak u kojem je ona nastala, odnosno koja je sastavljena za internu uporabu te s obzirom da se ne radi o formalnoj proceduri odlučivanja u kojoj se donosi sudska odluka. Stoga je pravilna ocjena tuženika da bi njeno otkrivanje moglo ugroziti proces odlučivanja suda u konkretnom predmetu, kao i slobodu davanja mišljenja i izražavanja stavova, jer pravo na pristup informacijama značilo bi pravo svakoga (i osoba bez pravnog interesa) na dobivanje takve komunikacije, zbog čega prevladava interes zaštite tih podataka nad interesom objave istih.

UsII-93/2024-8

- ▶ Podnositelj u svojstvu novinara i kritičara traži pristup financijskom planu za sufinanciranje proizvodnje filma "Črna mati zemla", ugovor između Centra i producenta, svu korespondenciju između producenta i Centra te financijski izvještaj dostavljen od strane producenta. Omogućen je pristup preslici ugovora o financiranju navedenog projekta ali je odbijen zahtjev za pristup financijskom planu priloženom uz prijavu projekta te na korespondenciju između tužitelja i nositelja projekta, jer da bi to predstavljalo reputacijski rizik za producenta. Povjerenik je poništio rješenje Centra jer nisu dani jasni i valjani razlozi o tome zbog čega bi se u konkretnom slučaju radilo o poslovnoj tajni, a posebno nije jasno kako bi se utjecalo na poduzetničku slobodu producenta koji je imao zaključen ugovor o sufinanciranju. Naloženo je omogućiti traženo.
- ▶ VUSRH: Centar dodjeljuje javna sredstva osigurana u proračunu na razdjelu ministarstva nadležnog za poslove kulture, sukladno članku 26. Zakona o audiovizualnim djelatnostima („Narodne novine“ 61/18. i 114/22.), a financijski plan (troškovnik) predstavlja dokument koji je producent priložio kao dio obvezne dokumentacije po javnom pozivu, prevladava javni interes jer dokument ne predstavlja proizvodnu tajnu, niti rezultate konstrukcijskog ili istraživačkog rada, a prvostupanjsko tijelo nije obrazložilo u čemu bi se sastojala šteta i za čije gospodarske interese ako bi se omogućilo pristup podacima sadržanim u troškovniku.

UsII-79/2025- lipanj 2025.

- ▶ Grad Zagreb je odbio zahtjev za pristup preslici Analize i pravnog mišljenja o rizicima tužitelja u slučaju nesklapanja aneksa Ugovora o financiranju uređenja građevinskog zemljišta za izgradnju prometnice jer da bi objavljivanje tražene informacije onemogućilo učinkovito, neovisno i nepristrano vođenje sudskog, upravnog ili drugog pravno uređenog postupka, izvršenje sudske odluke ili kazne. Povjerenik je poništio prvostupanjsko rješenje i odobrio zainteresiranoj osobi pravo na pristup traženoj informaciji s obrazloženjem da tužitelj ne može ograničiti pravo na pristup traženoj informaciji ako u vrijeme podnošenja zahtjeva nije u tijeku sudski spor koji se odnosi na sklopljene anekse Ugovora o financiranju.
- ▶ Sud: Budući da je nesporno da u trenutku podnošenja zahtjeva zainteresirane osobe nije pokrenut sudski postupak vezano za sklopljene anekse Ugovora o financiranju, pravilno je tuženik nakon provedenog testa razmjernosti i javnog interesa odobrio pristup traženim informacijama uz primjenu ograničenja iz članka 15. stavka 2. točke 4. ZPPI-a u odnosu na osobne podatke imena i prezimena odvjetnica navedenih u Dodatku obzirom da bi pristup tim podacima predstavljalo nepotrebno zadiranje u privatni život odvjetnica, a njihova objava ne doprinosi javnom interesu.
- ▶ 15. Analizirajući činjenice i okolnosti konkretnog slučaja na temelju uvida u spis predmeta koji je tuženik dostavio Sudu uz odgovor na tužbu, Sud prihvaća ocjenu tuženika da, iako se radi o autorskom dijelu, prevladava javni interes za traženim informacijama obzirom da je njihova izrada plaćena javnim sredstvima, a postupak sklapanja aneksa Ugovora o financiranju je izazvao interes javnosti zbog preuzetih obveza tužitelja i činjenice da je ugovorena izgradnja prometnica s komunalnom infrastrukturom koje ostaju u trajnom vlasništvu tužitelja.

Us II-212/2023-8- srpanj 2025.

- ▶ Rješenjem povjerenika djelomično se omogućava pravo na pristup preslikama potvrda o isplaćenom primitku, dohotku, uplaćenom doprinosu, porezu na dohodak i prirezu za suce koji su sudjelovali u arbitražama HNS-a. jer se zadaće koje obavljaju nacionalni sportski savezi obavljaju kao javne ovlasti. Riječ je o isplatama koje jedno tijelo javne vlasti vrši fizičkim osobama koje u Republici Hrvatskoj obavljaju sudačku dužnost i čiji podaci o imovini trebaju biti javni
- ▶ Savez tvrdi da je neprofitna pravna osoba, u svojem Statutu određuje da ostvaruje prihode vlastitom djelatnošću, potom iz sredstava koje Republika Hrvatska osigurava u državnom proračunu, te putem Hrvatskog olimpijskog odbora doznava Savezu, uplatom članarina i pristojbi, sponzorskih ugovora, novčanih kazni koje su izrekla nadležna tijela Saveza, dobrovoljnih priloga i darova i drugih izvora sukladnih zakonu i Statutu. Ističe da nije pravna osoba koja se temeljem posebnog propisa financira pretežito ili u cijelosti iz državnog proračuna ili proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno iz javnih sredstava (nameta, davanja i sl.) obzirom da samo oko 2% svog proračuna dobiva od Hrvatskog olimpijskog odbora. Navodi da su sportske djelatnosti od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, ali nisu djelatnosti od javnog interesa, kako to pogrešno zaključuje tuženik. Ističe da je takvo shvaćanje zauzeto i u sudskoj praksi, te se poziva na odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj: U-III-5310/2012 od 9. ožujka 2016. Dodaje da Arbitražni sud nije redovni sud niti je to tijelo koje je on trebao ili morao osnovati sukladno pozitivnim propisima RH, nego tijelo koje je osnovao temeljem svojih diskrecijskih ovlasti te se kao takvo ne financira iz sredstava koje dobiva od Hrvatskog olimpijskog odbora, već isključivo iz vlastitih sredstava.
- ▶ Sud: javna ovlast HNS-a proizlazi iz mjerodavnih odredaba Zakona o sportu i Statuta Hrvatskog nogometnog saveza, obavlja poslove koji predstavljaju poslove od javnog interesa, te je obveznik omogućavanja pristupa informacijama prema odredbama ZPPI-a. postojanje javnog interesa preteže u odnosu na ograničenje prava na pristup informacijama, s obzirom da se zahtjev odnosi na informacije o isplatama koje jedno tijelo javne vlasti vrši fizičkim osobama u Republici Hrvatskoj koje obavljaju sudačku dužnost i čiji podaci o imovini trebaju biti javno dostupni sukladno odredbama Zakona o DSV-u.

UsII-198/2024-6

- ▶ Od Grada Umaga je tražen Zapisnik MMPI o upravnom nadzoru zakonitost rada i postupanja u odnosu na provedbu postupka davanja koncesije na pomorskom dobru u svrhu gospodarskog korištenja - Alberi, Savudrija (Umag), na osnovu kojeg je doneseno upravno rješenje koje je dostavljeno podnositelju zahtjeva. Zahtjev je odbijen s obrazloženjem da sukladno ZUP-u stranka nema pravo na uvid u zapisnike o vijećanju i glasovanju članova kolegijalnih tijela, nacрта rješenja i drugih akata koji su propisima označeni određenim stupnjem tajnosti ili ako je to protivno interesu stranke ili trećih osoba. Test razmjernosti i javnog interesa nije proveden.
- ▶ Povjerenik je naložio davanje traženog. Zapisnici i rješenja iz postupaka inspekcijskog odnosno upravnog nadzora su informacije od javnog značaja, a što je stav i Visokog upravnog suda Republike Hrvatske (primjerice presuda posl.broj UsII-269/17 od 30. studenoga 2017.).
- ▶ Sud: ne postoje ograničenja propisana odredbom članka 84. stavka 1. ZUP-a za pristup Zapisniku, zbog čega je povjerenik ispravno postupio kada je, u tom dijelu, poništio prvostupanjsko rješenje i odobrio pristup toj informaciji.

UsII-23/23-6

- ▶ Tražen je i odbijen pristup preslici zapisnika o odabiru brokera u osiguranju trgovačkog društva Zagrebački holding d.o.o., sa svim njegovim sastavnim dijelovima (pojedinačni zapisnici o održanoj prezentaciji programa rada u Zagrebačkom holdingu, ovisnim i pridruženim društvima i analitički prikaz evaluacije programa rada u Zagrebačkom holdingu, okvirnim i pridruženim društvima i kriterija za odabir zahtjeva) i zahtjeva za sudjelovanjem u selekcijskom postupku i pribavljanju usluga brokera, jer se broker, odnosno posrednik u osiguranju ne naplaćuje od strane naručitelja, već od osiguratelja i odabir posrednika u osiguranju ne predstavlja informacije vezane za trošenje javnih sredstva u korist sudionika javnog poziva. Osim toga traženo sadrži informacije koje su zaštićene zakonom i sadrže podatke drugih pravnih osoba koje su podnositelju konkurentni na tržištu
- ▶ Povjerenik je djelomično dopustio pristup. Nema argumenata za ograničavanje zbog poslovne tajne. Seleksijski postupak se provodi u ime svih sastavnica tužitelja i to u pogledu svih grupa osiguranja te će tužitelj i njegove sastavnice uplaćivati javna sredstva osiguravajućem društvu koje će svojom stručnošću odabrati izabrani broker osiguranja pa je u žalbenom postupku tuženik zaključio da se neosnovano o tome od koga će svoje usluge naplatiti izabrani broker, radi o natječaju na kojem su se trgovačka društva natjecala za posao kod tužitelja koji predstavlja tijelo javne vlasti koje raspolaže značajnom imovinom, velikim brojem vozila i zapošljava veliki broj ljudi i da je u javnom interesu da se zna je li on na natječaju udovoljio svim uvjetima koji su se tražili.
- ▶ Sud: Povjerenik je pravilno utvrdio da je sporni natječaj vezan za raspolaganje sredstvima tužitelja kao tijela javne vlasti.

UsII-241/23-6

- ▶ Zatražen je pristup preslici "Revizijskog izvješća naplate prihoda koje u ime i za račun Grada Zagreba naplaćuje Gradsko stambeno-komunalno gospodarstvo d.o.o." jer je na temelju rezultata testa razmjernosti i javnog interesa zaključio da bi javno objavljivanje traženih informacija moglo ugroziti proces donošenja općeg akta o naplati prihoda, kao i proces reorganizacije poslova naplate, a osim toga traženo ne predstavlja cjelovitu informaciju.
- ▶ Povjerenik naložio davanje informacije, radi se o dovršenoj informaciji, čije pružanje je u javnom interesu. U konkretnom slučaju radi o nalazu unutarnje revizije pa su osim mjerodavnih odredbi ZPPI-a, uzete u obzir i odredbe Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, a posebno odredbe članka 5. i 6. koje propisuju svrhu sustava unutarnjih kontrola, a ujedno definiraju i koje sve poslovne procese sustav unutarnjih kontrola obuhvaća. Daljnji članak 22. stavak 3. tog Zakona propisuje da unutarnja revizija daje stručno mišljenje i preporuke za poboljšanje sustava unutarnjih kontrola u revidiranom području.
- ▶ SUD: Svrha sustava unutarnje kontrole je poboljšanje upravljanja radi postizanja općih ciljeva kao što su obavljanje poslova na pravilan, etičan i ekonomičan način te usklađenost s propisima, pravilima i programima pa revizorsko izvješće daje pregled svih bitnih procesa u radu tijela javne vlasti, od poštivanja propisa do trošenja javnih sredstava na transparentan način. Stoga, a kako se revizijsko izvješće odnosi na trgovačko društvo Gradsko stambeno-komunalno gospodarstvo d.o.o., koje je također tijelo javne vlasti, tuženik pravilno zaključuje da u predmetnom slučaju postoji javni interes za transparentno djelovanje i trošenje proračunskih sredstava, a javnost ima pravo na pristup informacijama vezanima za rad gradskih trgovačkih društava, jer se time jača povjerenje građana u rad tijela javne vlasti. Također se dodaje i da bi onemogućavanje pristupa takvim informacijama moglo kod javnosti izazvati sumnju u nezakonit rad tijela, osobito rad za privatne interese, loše upravljanje, pogodovanje te nekompetentnost.

Us II-204/23-9

- ▶ Povjerenik je poništio rješenje Turističke zajednice Kvarnera u dijelu kojim je odbijen zahtjev trgovačkog društva Zračna luka Rijeka d.o.o. u pogledu traženja ugovora između TZK i trgovačkog društva Croatia Airlines d.d. i naložio pružanje pristupa preslici tog ugovora o poslovnoj suradnji.
- ▶ Zahtjev je odbijen jer da turističke zajednice najviše prihoda ostvaruju sudjelovanjem privatnog sektora koji izravno sudjeluje i u upravljanju turističkim zajednicama putem vijeća turističke zajednice, odnosno njene skupštine. Okolnost da je predsjednik pojedine turističke zajednice ujedno i čelnik tijela jedinice lokalne odnosno regionalne samouprave, sama po sebi, ne upućuje na prevladavajući udio javnog odnosno političkog dijela upravljanja turističkim zajednicama. Što se tiče Croatia Airlines d.d., TZK navodi da bez obzira na to što je većinski ili čak jedini dioničar Republika Hrvatska, činjenica je da je riječ o trgovačkom društvu čiji je smisao stjecanje dobiti na tržištu, pa u tom smislu, kao trgovačko društvo, ima pravo štiti svoje trgovačke interese u smislu članka 19. Zakona o zaštiti tajnosti podataka („Narodne novine“, 108/96.; u daljnjem tekstu: ZZTP) odnosno štiti podatke zbog čijeg bi priopćavanja neovlaštenoj osobi mogle nastupiti štetne posljedice za njegove gospodarske interese.
- ▶ Sud: turističke zajednice treba smatrati tijelima javne vlasti u smislu ZPPI-a, a slijedom toga i obveznicima postupanja po ZPPI-u (presuda Visokog upravnog suda, poslovni broj: UsII-4/21-5 od 17. veljače 2021.). Mjerodavna odredba članka 16. stavka 3. ZPPI-a koja propisuje da su informacije o raspolaganju javnim sredstvima koje se odnose na osobno ime ili naziv, iznos i namjenu sredstava dostupne javnosti i bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa iz stavka 1. toga članka, osim ako informacija predstavlja klasificirani podatak. Analizirajući predmetni ugovor u svjetlu navedenih, mjerodavnih zakonskih odredaba, a imajući na umu činjenicu da su obje stranke toga ugovora tijela javne vlasti u smislu ZPPI-a te da je riječ o raspolaganju javnim sredstvima, Sud zaključuje da okolnosti konkretnog slučaja ne opravdavaju ograničenje pristupu odnosno uskraćivanje informacija koje su predmet zahtjeva.

UsII-244/2023-9

- ▶ Rješenjem povjerenika je poništen dopis HNS kojim je korisnik obaviješten da je za potrebe organizacije utakmice A reprezentacije Hrvatske, koja se dana 25. ožujka 2023. odigrala na Poljudu, u Splitu, naručeno 35000 šalova koji su podijeljeni uz ulaznice gledateljima utakmice. Informacije o tvrtki od koje su naručeni i cijeni, zainteresiranoj osobi nisu dostavljeni podaci, jer predstavljaju po tužitelju, poslovnu, odnosno profesionalnu tajnu.
- ▶ Povjerenik: tražene informacije od kog su naručeni šalovi i kolika je cijena po komadu šala za utakmicu Hrvatska - Wells, ne mogu predstavljati poslovnu tajnu, obzirom da nisu ispunjeni uvjeti iz članka 19. Zakona o zaštiti tajnosti podataka. Udruga je tijelo javne vlasti (Usoz-88/2012 -nacionalni sportski savez je pravna osoba s javnim ovlastima).
- ▶ Sud: pozivanje tužitelja da se samo djelomično financira sredstvima iz državnog proračuna obzirom da je u konkretnom slučaju, a imajući u vidu zatraženu informaciju bilo potrebno omogućiti transparentnost podataka o potrošnji sredstava i rada tužitelja koji, kao pravna osoba, obavlja javne ovlasti propisane odredbom članka 37. stavak 5. Zakona sportu (Narodne novine, broj 14/22.).

UsII-103/2023-8

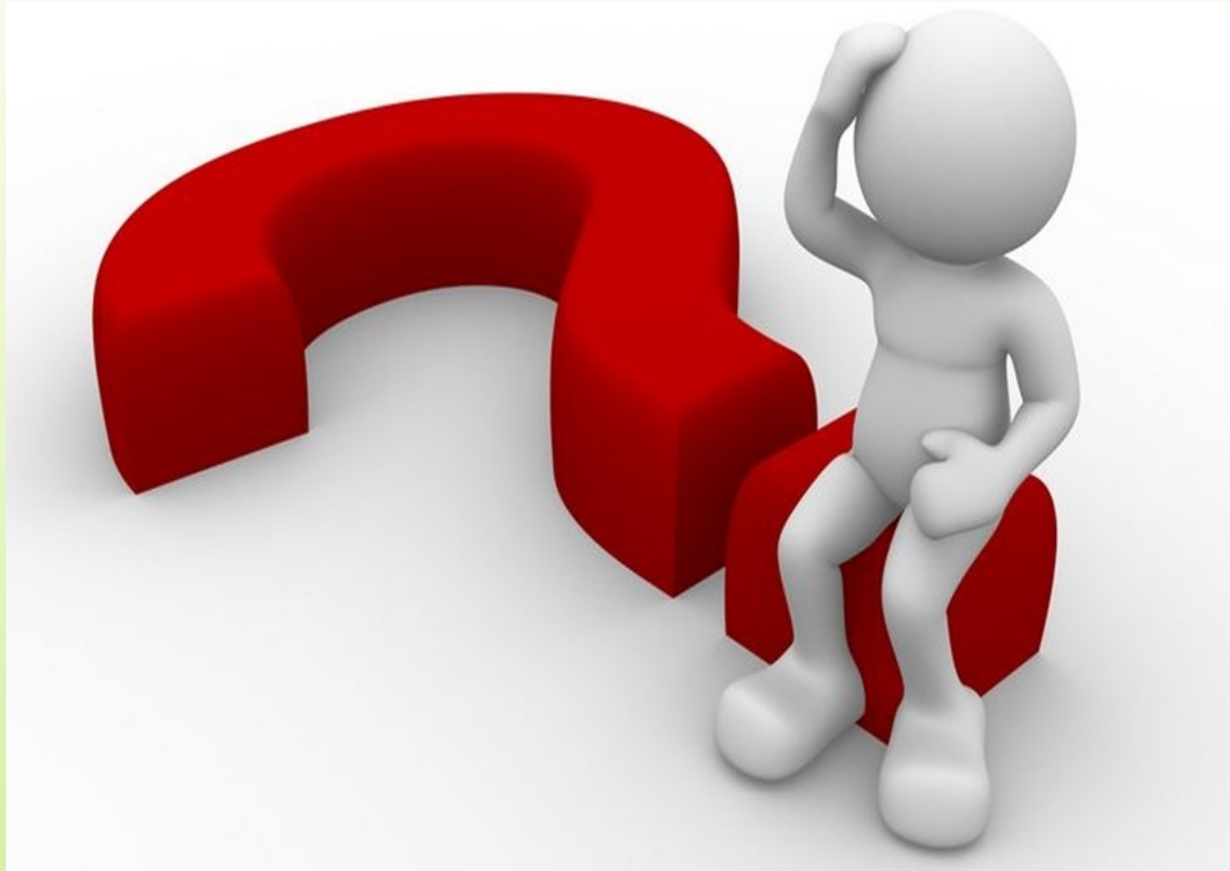
- ▶ Rješenjem Povjerenika djelomično se odobrava korisniku pravo na pristup podacima o poslovnim subjektima od kojih je banka primila usluge pravnog savjetovanja u 2022. godini i iznosima koji su isplaćeni pojedinom poslovnom subjektu, na način da se prekrije podatak o osobnom identifikacijskom broju odvjetnika fizičke osobe- rješenje je doneseno bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa, pozivom na članak 16. ZPPI-a.
- ▶ Banka je taj zahtjev odbila zbog poslovne tajne, pozivajući se na Zakon o zaštiti tajnosti podataka, članak 19., Zakon o zaštiti neobjavljenih informacija s tržišnom vrijednosti te na Odluku o primjerenom upravljanju informacijskim sustavom, članak 8. i na Pravilnik-Klasifikacija informacija od 25. veljače 2022. Ističe da predmetne informacije koje traži podnositelj zahtjeva jesu klasificirane kao „Tajno“. Navedeno je i da bi odavanjem bankovne tajne došlo do ugrožavanja konkurentnosti na tržištu u odnosu na druge banke te bi dovelo do odlijeva klijenata, nestabilnosti i urušavanja poslovanja banke. Smatra i da većinski udio Republike Hrvatske u društvu ne znači da se financira iz javnih sredstava pa smatra da se članak 16. stavak 3. Zakona o pravu na pristup informacijama ne primjenjuje na njega.
- ▶ Sud: nije osnovano pozivanje na poslovnu tajnu, imajući na umu da se radi o trgovačkom društvu koje je u većinskom vlasništvu države, a da isplate koje tijelo javne vlasti vrši odvjetnicima predstavljaju informaciju o raspolaganju javnim sredstvima, u vezi bankovne tajne se ističe da zahtjevom nije tražen podatak o tome je li koji od pravnih subjekata od kojih je banka primala usluge savjetovanja i klijent banke, a sama činjenica da je banka primila uslugu pravnog savjetovanja od subjekta koji je ujedno i klijent banke ne znači da navedeno ulazi u doseg bankarske tajne. (presuda Vrhovnog suda Republike Hrvatske, poslovni broj: U-zpz-6/2016 od 17. listopada 2018. iz koje proizlazi da se ZOKI ne može u konkretnom slučaju uzimati kao lex specialis u odnosu na ZPPI).

UsII-182/2023-5

- ▶ Korisnik od AZM/HŠ traži uvodni dio zapisnika sa sjednica Nadzornog odbora, datume održavanja sjednice, imena i prezimena osoba koje prisustvuju sjednici, koje sudjeluju na sjednici, dnevne redove sjednice te odluke koje je nadzorni odbor donosio izvan sjednica.
- ▶ Odbijen je jer nadzorni odbor nema upravljačke nadležnosti, nije tijelo upravljanja pa stoga da nije niti obvezan objavljivati dnevne redove svojih sjednica, odnosno datume njihova održavanja. Smatra da su zatražene informacije u cijelosti poslovna tajna.
- ▶ Povjerenik: Obveza objave dnevnih redova službenih tijela predstavlja kogentnu zakonsku odredbu, pri čemu navedeni ni na koji način nije povezan s odredbom članka 16. stavak 3. ZPPI-a. Samom dostavom podataka o tome što je bilo na dnevnom redu bez iznošenja konkretnih podataka o poslovanju društva ne mogu se ugroziti njegovi gospodarski interesi, (vidi: UsII-441/20 od 10. ožujka 2021. godine gdje je zaključeno da prve stanice projekta ne mogu predstavljaju poslovnu tajnu). Osim toga, tužitelj predstavlja tijelo javne vlasti, a postoji veliki interes javnosti za uvid u njegov rad (presude UsII-234/20, UsII-246/20, UsII-50/19). U ovom konkretnom slučaju javni interes za rad tužitelja očituje se u davanju podataka o dnevnim redovima (koji daju samo navod o temama o kojima se raspravlja dok se gospodarski interesi tužitelja štite prekrivanjem same rasprave sa sjednice Nadzornog odbora, na kojoj se iznose konkretni podatci, a otkrivanje toga bi moglo utjecati na gospodarske interese tužitelja. Tužitelj ne pojašnjava kakvu tržišnu vrijednost ima podatak o datumu održavanja sjednice Nadzornog odbora i ostali odobreni podaci. Prema upravno sudskoj praksi zapisnik sa sjednice Nadzornog odbora predstavlja informaciju od javnog značaja (presuda VUSRH-UsII-72/20).
- ▶ Sud: prihvaća shvaćanje da samom dostavom podataka o tome što je bilo na dnevnom redu, a bez iznošenja konkretnih podataka o poslovanju društva ne mogu se ugroziti gospodarski interesi tužitelja, u odobrenim informacijama nema ugroze poslovne tajne i imena sudionika, sjednice ne predstavljaju zaštićene osobne podatke, kao niti odobren uvid u dio zapisnika, datum održavanja sjednica te dnevne redove sjednica.

UsII-199/23-5

- ▶ Hrvatska Lutrija je odbila dati pristup preslikama skraćenih zapisnika i zapisnicima o glasanju Nadzornog odbora HL-a, zbog zloporabe prava od strane korisnika.
- ▶ Povjerenik je poništio takvo rješenje i omogućio pristup traženom, jer tri zahtjeva koje je korisnik podnio u 2023. godini ne mogu dovesti u pitanje redovito funkcioniranje tužitelja, posebno imajući u vidu sadržaj prijašnjih zahtjeva. Osim toga tužitelj, u tužbi, kao i u osporenom rješenju, ne daje nikakve razloge za primjenu odredbe članka 23. stavka 6. točka 5.ZPPI-a. Ističe da prema ustaljenoj upravno sudskoj praksi (presuda poslovni broj: UsII-72/20) zapisnik sa sjednice Nadzornog odbora predstavlja informaciju od javnog interesa. U konkretnom slučaju informacije koje su predmet postupka su skraćeni zapisnici sa sjednica Nadzornog odbora te s obzirom na njihov sadržaj isti ne mogu predstavljati poslovnu tajnu. Osim toga, javno su dostupna izvješća HL-a, u kojima su detaljno opisani podaci o primicima tužitelja od igara na sreću pa je logično da ti podaci ne mogu predstavljati poslovnu tajnu.
- ▶ Sud je potvrdio stav Povjerenika.

HVALA NA PAŽNJI!